

var umuligt, men at indskrænke den til visse bestemte Paragrapher, saa skal det vise sig, at det vil være yderst misligt, og at man ikke let med Sikkerhed vil kunne forudsee, om man ikke derved vil komme til at forbigaae saadanne Tilfælde, hvor dog en Bevilling i forskjellige Henseender kunde være yderst hensigtsmæssig. Jeg vil her bede bemærket, at det ikke er nogenfomhelst Modsigelse mellem en Bestemmelse, som vedligeholder en saadan Bevillingsmyndighed, og den Genvisning, som oftere har fundet Sted, til den Indskrænkning af Bevillingerne, som ved denne Lov og lignende Love vil blive naturlig, thi fordi Bevillingerne ved nye Love ikke ganske kunne affaases, deraf følger ikke, at de jo ligesuldt i høt Grad kunne blive formindskede, og den, der har seet, om hvor mangfoldige Bevillinger der endog i kort Tid er Spørgsmaal i Næringsforhold, vil med fuld Sikkerhed kunne sige, at Indskrænkningen vil blive ganske overordentlig, om han end ikke tør tilraade aldeles at opgive Bevillingsmyndigheden.

Til Slutning turde maaskee en almindelig Bemærkning være mig tilladt. Det er af flere ærede Medlemmer, hvad der ikke kan Andet end tilfredsstille mig, udtalt, at de mene, at Udkastet i det Hele egnede sig til at gennemføres, ialtsald med enkelte mindre betydelige Forandringer. Jeg vil her blot gjøre en Bemærkning, som jeg maaskee uden Ubestemthed kan gjøre, da jeg forsaavidt selv ganske har været i det samme Forhold, hvori de ærede Medlemmer ville komme til at staae. Jeg har jo modtaget denne Sag forberedt af mine Formænd i Ministeriet, har modtaget et Forslag i saa Henseende, udarbejdet af en Mand, hvem det netop af en Forgænger i Ministeriet var overdraget at gjøre det foreløbige Udkast, ligesom jeg ogsaa fra min umiddelbare Formand i Ministeriet foresandt en Erklæring om, at han, naar et Lovudkast var udarbejdet, for sit Bedkommende var fundet at lade det offentliggjøre, for at den almindelige Mening kunde faae Leilighed til at udtale sig om det. Sagen havde altsaa, inden jeg foreløbig for mit Bedkommende skulde tage en Bestemmelse om, hvorledes den burde forelægges, i mange Ret-

ninger vundet en vis Fasthed, en vis Consistens, som gjorde det nødvendigt at vise en ikke ringe Resignation i mange forskjellige Omkælbheder, hvor min Individualitet ellers mere kunde være traadt frem. Jeg fandt det naturligt og aldeles i sin Orden, det kostede mig ikke nogen stor Overvindelse i den Henseende at vise Resignation, og det af den naturlige Grund, at skulde Sagen overhovedet kunne tænkes gennemført, maatte det efter Forholdets Bestaafenhed væsentlig være derved, at man ikke i nogen meget omfattende Grad roskede Forholdet, som det nu ved det udarbejdede Udkast og ved dets Offentliggjørelse havde stillet sig. Man har omtrent i Løbet af det halve Aar eller hvorlænge det er, Sagen har ligget for, dannet sig en vis Anskuelse om den Tilstand, hvorom der er Spørgsmaal, men jeg frygter for, at dersom man i mange Omkælbheder, som hver for sig kunde synes ubetydelige, vilde rette, forbedre eller forandre, saa Et og saa et Andet, vilde man let derved gjøre det umuligt at naae det Maal, som jo dog efter disse Udtalelser af de ærede Medlemmer eftertrages, nemlig Sagens heldegnede Gjennemførelse og Bearbejdelse. Det er dette, jeg bejder, naturligvis kun de ærede Medlemmer, som i det Hele samstemme med Udkastet, under Sagens senere Behandling at have for Øie.

Himelstad: Det er min bestemte Overbeviisning, at Hovedspørgsmaalet i denne Sag alene er Prøve eller Ikke-Prøve. Jeg troer, at dette ogsaa er indrømmet, saavel af dem, der forsvare den nuværende Laugstvang, som af den ærede Rigsdagsmænd (D. Müller), der har skrevet de oprindelige Udkast, og det er ligeledes, forekommer det mig, indrømmet af de ærede Rigsdagsmænd for Maribo Amts 4de Valgkreds (Monrad) og Svendborg Amts 6te Valgkreds (J. A. Hansen), da vi sidst vare sammen, idet de jo søgte at bortffjerne den Frygt, der næres for Lovudkastet, ved netop at ville indføre Prøve; endelig forekommer det mig ogsaa, det er indrømmet af den høitærede Indenrigsminister, thi vel har den ærede Minister meent, at § 6 i det forelagte Udkast, om Forening af flere Næringsveie, er